

Sygn. akt III Ca 1712/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Barbara Braziewicz

Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik (spr.)

SO Artur Żymełka

Protokolant Agnieszka Wołoch

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa I. M. (1)

przeciwko J. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 31 maja 2016 r., sygn. akt I C 1417/15

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki 2400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Artur Żymełka SSO Barbara Braziewicz SSO Teresa Kołeczko – Waclawik

Sygn. akt III Ca 1712//16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Gliwicach uchylił nakaz zapłaty z 28 października 2014r. wydany w stosunku do pozwanej J. B. w sprawie I Nc 2007/14, zasądził od pozwanej na rzecz powódki I. M. (2) kwotę 11.870,32 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 6 października 2014r. z zastrzeżeniem, że zobowiązanie pozwanej jest solidarne ze zobowiązaniem G. C.- (...) sp. z o.o. w W. stwierdzonym powyższym nakazem zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł o kosztach procesu.

Sąd ustalił, że powódka prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) I. M. (1), zawarła w dniu 3 listopada 2009r. jako wydierżawiający umowę dzierżawy pojazdu marki (...) sp. z o.o. w W. jako dzierżawcą, z czynszem dzierżawnym płatnym do 25 dnia każdego miesiąca w wysokości 1300 zł netto na podstawie wystawianych faktur VAT. Umowa została zawarta na okres od 4 listopada 2009r. do 4 listopada 2010r., a strony przewidziały, że może zostać przedłużona na kolejny okres 12 miesięcy. W dniu zawarcia umowy (...) sp. z o.o. w W. wystawiła

na zabezpieczenie roszczeń wynikających z umowy wobec powódki weksel in blanco, którego poręczycielami byli pozwana i G. B.. Poręczyciele solidarnie poręczyli za wszelkie zobowiązania spółki, zarówno istniejące jak i mogące powstać w przyszłości z tytułu realizacji umowy dzierżawy oraz Ogólnych Warunków D. (...). Pierwotnie zawarta umowa była przedłużana na kolejne okresy roczne na podstawie corocznie zawieranych aneksów, odpowiednio w dniu 28.10. 2010r. przedłużono okres obowiązywania umowy do 4 listopada 2011r. bez zmiany stawki czynszu, w dniu 5.11.2010r. przedłużono okres obowiązywania umowy do 4 listopada 2012r. ze zmianą stawki czynszu na kwotę 1401,07 zł. netto, w dniu 5.11.2012r. przedłużono okres obowiązywania umowy do dnia 30.4.2013r. ze zmianą stawki czynszu na kwotę 885,79 zł. netto, w dniu 26.4.2013r. przedłużono okres obowiązywania umowy do dnia 30 października 2014r. ze zmianą stawki czynszu na kwotę 400 zł. netto w okresie od 1.5.2013r. do 30.4.2014r. oraz na kwotę 1000 zł. netto w okresie od 1.5.2014r. do 30. 10. 2014r.

Wraz z zawarciem aneksu do umowy w dniu 5 listopada 2011r. strony umowy postanowiły, że do należności czynszowej będą doliczały odsetki za zwłokę w wysokości 0,14% dziennie, które będą liczone od wartości brutto wynikającej z faktury VAT. W okresie obowiązywania umowy powódka w każdym miesiącu wystawiała faktury VAT, przy czym na poczet należności wynikających z faktur wystawionych w okresie od 3 września 2012r. do 7 stycznia 2014r. spółka (...) nie dokonała żadnych wpłat, w związku z czym w dniu 31 stycznia 2014r. powódka wypowiedziała umowę dzierżawy ze skutkiem natychmiastowym. Wypełniła wręczony jej przez spółkę weksel in blanco na kwotę 17.930,60 zł. i wezwała wystawcę weksla i poręczycieli do jego wykupienia w terminie do 24 września 2014r. Ustalił też Sąd, że w sprawach dotyczących umowy dzierżawy powódkę reprezentował mąż T. M. jako jej pełnomocnik, który wielokrotnie negocjował z G. B., działającym jako prezes dzierżawcy, kwestie związane z obniżeniem rat, umarzaniem części odsetek, pomagał mu też przy leasingu pojazdów. Nie zawarł przy tym ze spółką żadnego porozumienia dotyczącego należności dochodzonych w tym postępowaniu. W czasie jednego ze spotkań T. M. sporządził szacunkowe, poglądowe rozliczenie przy założeniu odkupienia pojazdów wydierzżawionych przez spółkę i ich zwrotnego odkupienia przez powódkę, ale wobec niewykupienia pojazdów przez spółkę nie doszło do rozliczenia wzajemnych należności między stronami umowy. Oryginał notatki posiadał mąż powódki, a na prośbę prezesa spółki Grzegorza Carbogno-B. - męża pozwanej, przekazał mu jej kserokopię.

Ustalając powyższe uznał Sąd Rejonowy, iż niewiarygodne są zeznania świadka G. B. i pozwanej, którzy twierdzili, że dochodzone przez powódkę należności zostały rozliczone, a dowodem na to miała być sporządzona przez męża powódki notatka, której oryginał miał posiadać mąż pozwanej. W toku postępowania świadek nie przedstawił tego dokumentu, a pozwana złożyła jedynie jego kserokopię nie poświadczoną za zgodność z oryginałem. Ocenił, że skoro notatka była w przekonaniu strony pozwanej istotna dla wykazania jej twierdzeń, to winna zostać wprowadzona do materiału dowodowego w odpowiedniej formie, a ponieważ nie doszło do tego, uznał za wiarygodne zeznania świadka T. M. w tym zakresie. Jako niewiarygodne ocenił też zeznania męża pozwanej, iż na poczet należności dochodzonych pozwem spółka miała dokonać jakichkolwiek wpłat, albowiem okoliczność ta nie została wykazana żadnym innym dowodem. Za niewiarygodne uznał zeznania pozwanej, że o przedłużeniu umowy z 3 listopada 2009r., która w jej ocenie miała być zawarta tylko na rok i nie miała być przedłużana, dowiedziała się dopiero z treści pozwu. Podniósł, że już z treści umowy wynikała możliwość jej przedłużania na dalsze okresy, a ponadto jej zeznania iż oponowała przy zawieraniu umowy gdyż w jej ocenie była niekorzystna z uwagi na oprocentowanie, dodatkowe opłaty i konieczność dokonywania dodatkowych czynności świadczą o tym, że знаła treść aneksu z 5 listopada 2011r., albowiem te elementy, które oceniła jako niekorzystne pojawiły się dopiero przy okazji zawierania tego aneksu. Uwzględniając treść weksla i poręczenia wekslowego nie dał wiary zeznaniom pozwanej, w których twierdziła, że weksel podpisała na rok.

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego na tle regulacji art. 693 § 1 k.c. doprowadziła Sąd Rejonowy do uznania, iż zobowiązania spółki (...) sp. z o.o. względem powódki z tytułu umowy dzierżawy zostały uregulowane, a na gruncie przepisów art. 10, art. 17 i art. 32 Prawa wekslowego pozwana jako poręczyciel wekslowy jest zobowiązana do ich uregulowania. Na podstawie art. 207 § 6 k.p.c., jako spóźnione uznał sformułowane przed zamknięciem rozprawy zarzuty o niewykazaniu przez powódkę trybu przedłużania pierwotnej umowy dzierżawy.

Dokonując szczegółowego wyliczenia należności, którą pozwana winna zapłacić powódce wskazał, że po zweryfikowaniu kwot wynikających z przedstawionych przez powódkę faktur z należnościami określonymi w umowie,

łącna kwota należności za wrzesień, październik, listopad, grudzień 2012r., marzec, kwiecień, lipiec, grudzień 2013r. oraz za styczeń 2014r. wynosi 9.365,22 zł. Ponieważ umowa przewidywała wyższe odsetki niż maksymalne, a powódka w swoim żądaniu obniżyła je do poziomu wynikającego z regulacji art. 359 k.c. w brzmieniu obowiązującym w okresie za jaki zostały skapitalizowane, uwzględnił również żądanie w tym zakresie od kwot żądanych tytułem czynszu naliczonych od dni wynikających z faktur do dnia 28 sierpnia 2014r. - do kwoty 2.505,10 zł. Łączna kwota

11.870,32 zł zasądzona została ze wskazaniem solidarności zobowiązania pozwanej ze zobowiązaniem spółki i drugiego poręczyciela stwierdzonym prawomocnym nakazem zapłaty. O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od wyroku wniosła powódka zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo i orzekającej o kosztach procesu i zarzuciła:

- naruszenie prawa materialnego - art. 32 ustawy Prawo wekslowe polegające na błędnej wykładni i przyjęciu, że poręczenie z tytułu weksla za dług przyszły obejmuje również zobowiązania nie wynikające z zabezpieczonego stosunku oraz zwiększające kwotę zobowiązania, a dokonane przez czynności prawne wystawcy weksla już po dokonaniu poręczenia wekslowego, art. 65 § 1 i 2 k.c. polegające na jego niezastosowaniu i przyjęciu, że umowa dzierżawy z 3 listopada 2009r. była skutecznie przedłużana kolejnymi aneksami, w tym aneksem nr (...) i dalszymi, a zobowiązanie dochodzone pozwem wynika z tytułu pierwotnego stosunku prawnego, za który poręczyła pozwana, podczas gdy umowa wygasła na skutek upływu okresu jej obowiązywania, art. 6 k.c. polegające na błędnej wykładni sprowadzającej się do przyjęcia, że to pozwana jest zobowiązana wykazać nieistnienie podstawy prawnej dochodzonego roszczenia, a nie powódka wykazać istnienie zobowiązania z tytułu którego dochodzi roszczenia,

- naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść wydanego wyroku a to art. 207 § 6 k.p.c. polegające na przyjęciu, iż sąd I instancji nie jest zobligowany do stosowania prawa materialnego w zakresie przedstawionego przez strony stanu faktycznego z urzędu, a jedynie na zarzut strony, co w konsekwencji miało istotny bezpośredni wpływ na treść zaskarżonego wyroku i doprowadziło do uwzględnienia powództwa,

- błąd w ustaleniach faktycznych sprowadzający się do przyjęcia, iż dokument zatytułowany „aneks nr (...)” sporządzony 5 listopada 2011r. pomimo odmiennej treści i okresu obowiązywania został potraktowany jako przedłużenie umowy dzierżawy, podczas gdy kreował nowy stosunek prawny.

Przedstawiając powyższe zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa w stosunku do pozwanej w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja nie mogła odnieść skutku.

W pierwszym rzędzie oceny wymaga zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w kwestii przedłużenia umowy dzierżawy aneksem nr (...) sporządzonym 5 listopada 2011r. i zarzutu, iż aneks ten kreował nowy stosunek prawny.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, że pozwana podpisując w dniu 3 listopada 2009r. poręczenie wekslowe, poręczyła solidarnie z mężem G. B. za wszelkie zobowiązania (...) sp. z o.o. istniejące w chwili podpisywania poręczenia jak i mogące powstać w przyszłości z tytułu realizacjizawartej w dniu 3 listopada 2009r. z (...) I. M. (1) umowy dzierżawy nr (...) oraz Ogólnych Warunków D. (...).

W § 7 pkt 2 umowy, strony przewidziały możliwość jej przedłużenia na kolejny okres 12 miesięcy, jeżeli dzierżawca nie później niż na 1 miesiąc przed wygaśnięciem umowy złoży wydzierżawiającemu pisemne oświadczenie o zamiarze przedłużenia umowy w formie elektronicznej na podany adres emailowy lub faksem. Tak więc umowa przewidywała

tylko taki wymóg dla skutecznego przedłużenia umowy, nie przewidywała natomiast wymogu sporządzenia aneksu do umowy pierwotnej z 3 listopada 2009r. Ponieważ kolejne aneksy, również aneks nr (...) były sporządzane, to uznać należy, że ich sporządzenie poprzedzone zostało złożeniem przez dzierżawcę oświadczenia przewidzianego w pkt § 7 pkt 2 umowy. Ponieważ był to jedyny, wystarczający warunek do skutecznego przedłużenia umowy, data sporządzenia aneksu, w tym aneksu nr (...) nie wpływała na skuteczność jej przedłużenia.

W każdym kolejnych aneksach, również w aneksie nr (...) z 5 listopada 2011r., strony umowy odwoływały się do umowy dzierżawy pojazdu nr 9/11/2009 co jednoznacznie wskazuje, że ich wolą było przedłużenie umowy pierwotnej, a nie kreowanie nowego stosunku prawnego.

Zobowiązania spółki (...) z kolejnych aneksów były więc wynikiem realizacji pierwotnej umowy dzierżawy, a nie wynikiem realizacji zobowiązań wykreowanych przez nowe stosunki prawne, i za takie zobowiązania „mogące powstać w przyszłości z tytułu realizacji umowy nr (...)” poręczyła pozwana podpisując poręczenie wekslowe z 3 listopada 2009r. Nie wykazała przy tym by jej odpowiedzialność z tytułu poręczenia wekslowego była ograniczona czasowo lub kwotowo. W tych okolicznościach niezasadny był zarzut, iż powódka wypełniła weksel niezgodnie z porozumieniem i zakresem poręczenia wekslowego. Podziela przy tym sąd odwoławczy w całości dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę zeznań pozwanej jako niewiarygodnych co do jej twierdzeń, że nie wiedziała o przedłużeniu umowy, że poręczenie wekslowe obowiązywało tylko przez rok, że należności dochodzone pozwem zostały rozliczone między stronami umowy.

Z tych względów ponieważ wbrew wywodom skarżącej ustalenia faktyczne sądu I instancji są prawidłowe, mające odzwierciedlenie w zgromadzonym materiale dowodowym prawidłowa jest też ich ocena prawna, którą sąd odwoławczy podziela, nie mogły odnieść skutku sformułowane w apelacji zarzuty naruszenia prawa procesowego i materialnego.

Mając powyższe na uwadze, apelacja jako bezzasadna została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98§ 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w oparciu o § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804), zasądzając od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSO Artur Żymelka SSO Barbara Braziewicz SSO Teresa Kołeczko-Waławik